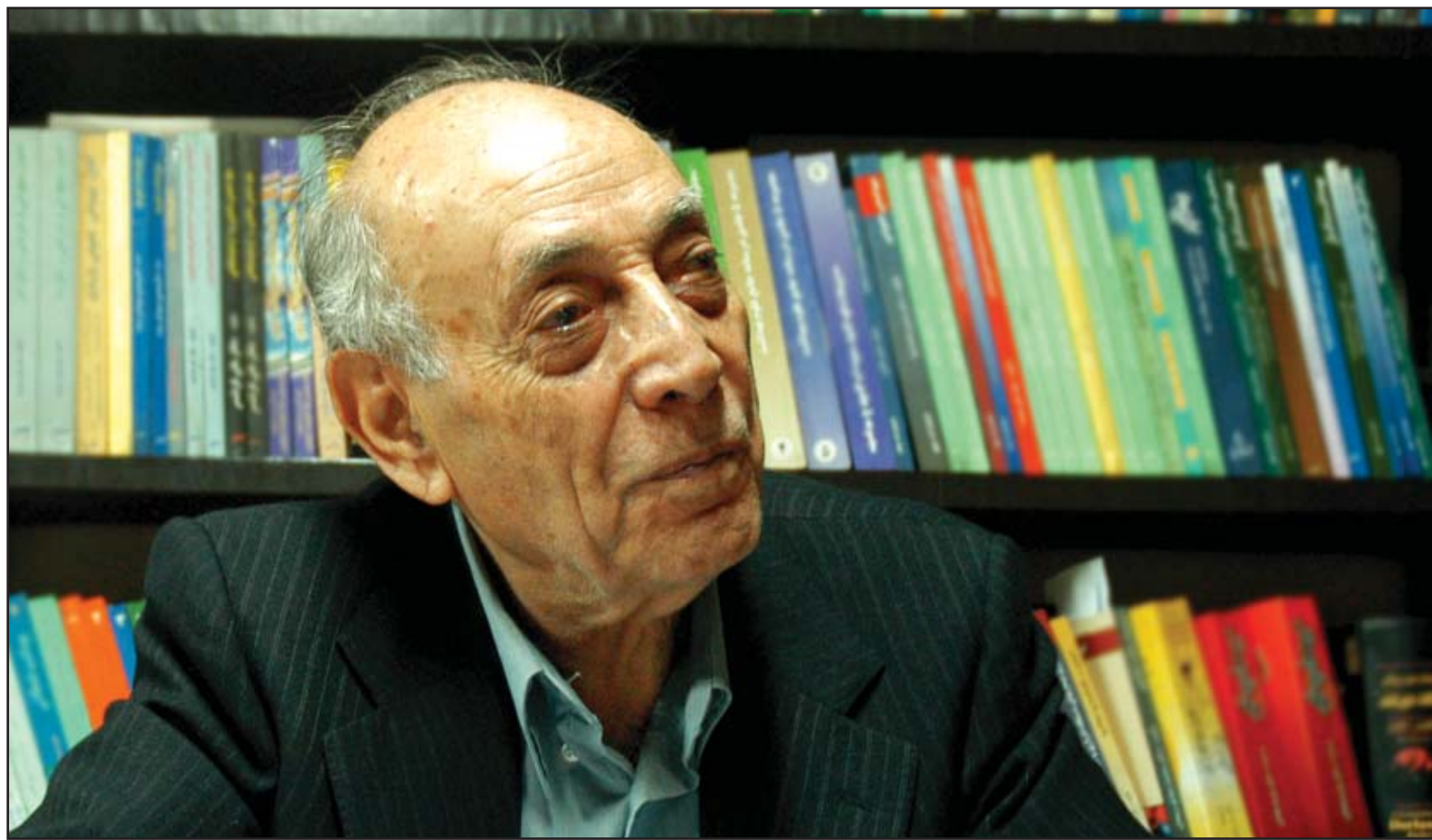

گفت و گو با دکتر حسین فریور مدیر مسئول انتشارات چهر

در کنار چهار نسل

طبیب حریب

منابع انسانی
سرمایه های هر سازمان

صاحب نظران علوم مدیریت، همواره از منابع چهارگانه برای عملکرد مدیریت سخن گفته اند. منابع مالی، منابع فیزیکی، اطلاعات و منابع انسانی هر یک نقشی شکرگرف در مدیریت هر مجموعه ای ایفا می کنند. از این میان آنچه بیش از همه مورد بحث و نظر است، تأمین منابع انسانی برای هر مجموعه و گروه کاری است. آنچنان که در سراسر جهان نحوه مدیریت منابع انسانی، پس از مشاوره مدیریت اطلاعات، بیشترین موارد مشاوره را به خود اختصاص داده است. در روزگار گذشته نظریات تیلور، به طور عمده مبنای اعمال مدیریت بود و در آن نظر ها، انسان به عنوان ابزار کار دیده می شد اما امروزه دیدگاه جهانی نسبت به این مقوله بسیار متفاوت شده و این انقلاب دیدگاه منجر به ظهور این شعار گشته که منابع انسانی، سرمایه های هر سازمان است و هزینه هایی که صرف نگهداری آن می شود، در حقیقت انباشت سرمایه است نه هدر رفتن آن.

با ظهور چنین دیدگاهی، مسلماً برنامه ریزی و مدیریت این منبع نیز ملاحظات خاص خود را یافته است. صنایع و خدمات مختلف نیز به تناسب مختصات خود منابع انسانی خاص خود را می طلبند. صنعت خودروسازی، به افرادی نیاز دارد که ممکن است برای صنعت کشاورزی مناسب نباشند و یا کارکنان شرکت نرم افزاری توانمندی هایی متفاوت از کارکنان کارخانه تولید لوازم خانگی دارند و در نهایت کارکنان صنعت نشر نیز باید دارای ویژگی ها و توانایی های خاص خود باشند. به طور معمول در برنامه ریزی ها و تعاریف موجود، صنعت نشر مترادف صنعت چاپ قرار می گیرد، حال آنکه تفاوت میان این دو بسیار است. صنعت نشر، صنعتی است که برون از متن و یا نوشته ای است که توان ایجاد ارزش افزوده در گروه مخاطبان را دارد در حالی که ماوریت صنعت چاپ تولید انبوه برون داده های صنعت نشر است.

این اختلاف در تعاریف منجر به بروز این مسئله می شود که فعالان عرصه نشر چندان هویتی مستقل نداشته باشند و ناشران مانع که به نوعی صنعت کار این عرصه هستند، فقط نقش رابط میان مؤلف و چاپخانه را ایفا نمایند. نتیجه این نوع برخورد این است که مؤلفین و مترجمین از حمایت ها و پشتوانه های صنفی و سازمانی کمتر برخوردارند. این قضیه به خصوص در عرصه نشر علوم پزشکی نمودی واضح دارد.

فعالان عرصه نشر علوم پزشکی، به طور عمده دانشجویان و فارغ التحصیلانی هستند که به این کار به عنوان فعالیتی موقت و جانبی نگاه می کنند. ناشران هم به خاطر ملاحظات مشکلات اقتصادی چندان توان ارضای مالی این گروه را نداشته و این دو نتیجه ای جز فرار فعالان از این عرصه ندارد. از سوی دیگر مؤلفین و مترجمینی که این گونه به نشر می نگرند، وقتی عرصه دیگری را به لحاظ مالی مساعدتر می یابند، مسلماً تألیف و ترجمه را رها می کنند. کما اینکه استقبال از فعالیت هایی مانند بازاریابی شبکه ای گواه این ادعاست.

در نهایت باید گفت که تأمین منابع انسانی در عرصه نشر به خصوص نشر علوم پزشکی، مشکل اول ناشران مادر سال های آینده خواهد بود. شاید بازگشت ناشران به ماوریت اصلی خود یعنی برنامه ریزی تولید فرهنگی آثاری ماندگار (و نه فقط واسطه مصنف و چاپخانه) و ایجاد اتحادیه های در راستای حمایت از مؤلفان و مترجمان، راهکارهایی برای گذر از این تنگنا باشد.

دکتر فرهاد تیمورزاده
مدیرمسئول انتشارات تیمورزاده

دوست گرامی
جناب آقای دکتر محسن ارجمند
مدیر مسئول انتشارات ارجمند

انتخاب شایسته حضرت عالی به عنوان مترجم نمونه حوزه علوم پزشکی و نیز انتخاب کتاب میکروب شناسی پزشکی جاویر به عنوان کتاب سال جمهوری اسلامی را که نشان از درایت و مدیریت کم نظیر شما در عرصه نشر است، تبریک عرض می کنیم.

مدیرمسئول، مدیران و کارکنان انتشارات تیمورزاده
مدیرمسئول، سردبیر، دبیران و کارکنان نشریه طبیبه

بها: ۱۰۰۰ تومان ■ این نشریه به رایگان برای تمامی صاحبان حرف پزشکی سراسر کشور ارسال می شود

در این شماره می خوانید

پیشگامان
روانپزشکی نوین ایران

حکایت تکراری
کسری
بودجه سلامت

پزشکان انتظار

مصاحبه با دکتر کامران آقاخانی
ترانس سکچو آلیسم
انحراف یا بیماری

درباره ساختمان کامپوزیت ها
فرشته های سپید

داروشناسی
رزماری

پاسخ وزیر بهداشت به مقاله
نشریه nature در رابطه با
پیشرفت های علمی ایران

نشریه nature در جدیدترین شماره خود جوابیه ای تند از کامران باقری لنکرانی، وزیر بهداشت ایران، خطاب به سردبیر این نشریه به چاپ رسانده است. این جوابیه در شماره ۴۲۲ که در ماه اوت منتشر شده بود، در مقاله ای تحت عنوان "تجدید هویت ایران" مرور کوتاهی داشت بر دستاوردهای علمی ایران در دوران خواجه نظام الملک و اشاره به دوستی او با حسن صباح و عمر خیام که در تاریخ ایران از آنها به نام سه پادشاهانی یاد می شود، در دنباله مقاله موضوع رشد علمی ایران در دوران پس از انقلاب ۱۹۷۹ تا پایان دوران ریاست جمهوری محمد خاتمی مورد بررسی قرار گرفته و نویسنده به ذکر این نکته که محمود احمدی نژاد نیز اجازه داده تا بودجه های دانشگاهی بنابر روال پیشین به دانشگاه ها اختصاص یابد به توانایی علمی دانشمندان ایران اشاره کرده بود و به عنوان نمونه از دستاوردهای مؤسسه رویان در رشد سلول های پایه ای انسان ستایش کرد اما در همان مقاله آمده بود "تعمیر و توسعه دانشگاه ها با افرادی که به طرز نگران کننده ای در هدایت دانشگاه های تجربه اند، می تواند به رشد علمی ایران صدمه بزند". اما جوابیه وزیر بهداشت ایران حول همان محور تعویض و توسعه دانشگاه های ایران می گردد و پس از برشمردن تعداد مقالات علمی دانشمندان ایرانی و رشد ۱۷ درصدی آنها نسبت به سال گذشته میلادی به تندی و با کنایه به سردبیر نشریه می گوید "همان افرادی که به طرز نگران کننده ای بی تجربه اند ایران را به افق های جدید علمی هدایت خواهند کرد".

وی نوشته است: کسانی که اکنون عهده دار هدایت دانشگاه ها هستند از کسانی که در گذشته عهده دار همان موقعیت ها بودند به مراتب صلاحیت بیشتری دارند ضمن این که آن ها اکنون به عنوان اعضای شوراهای نظیر شورای سیاست گذاری بهداشت و هیئت های انامی دانشگاه ها نیز در تصمیم گیری های کلان کشور دخیل هستند" و این اتفاق است که بنا به تأکید آقای لنکرانی پیش از این و در دولت های گذشته رخ نداده است. سردبیر نشریه نیچر در مقاله خود ابراز نگرانی کرده بود که تغییر در رویکردهای علمی ایران سبب خواهد شد تا دانشمندان جوان ایرانی که اکنون در خارج از کشور و در مراکز معتبر علمی سرگرم کار و تحقیق هستند نسبت به آینده علمی خود در ایران با شک و تردید روبر شوند و به کشور خود بازنگردند و در نتیجه فرصت تجدید هویت علمی ایران از دست برود. وزیر بهداشت ایران جوابیه اش را با این عبارت به پایان می برد که: "دانشمندان ایرانی خودشان می توانند نیازهای کشورشان را برآورده کنند".

«وقتی رضاشاه در سال ۱۳۲۰ از ایران تبعید شد، کشور به دست انگلیسی ها، روس ها و بعد به دست امریکایی ها افتاد. همین باعث شد تا آزادی زیادی برای انجمن ها و روزنامه ها به وجود بیاید. البته در همان روزها کرسنگی و بیچارگی و بیماری هم وجود داشت. بادم هست مردم نان سیلو می خوردند. نانی که غیر از گندم، سنگ ریزه و گونی هم داشت. به هر حال آزادی آن دوران باعث شد که بیش از ۱۰۰۰ روزنامه چاپ شود. من و دوستانم هم انجمن و حزبی به نام «همراهان» تأسیس کرده بودیم که افکار سوسیالیستی داشت. البته توده ای نبود. ما ضد کمونیسم و مارکسیسم بودیم. برای آنکه بتوانیم روزنامه های حزب یعنی «شمع» و «امروز فردا» را منتشر کنیم، چاپخانه و یک شرکت سهامی راه اندازی کردیم. در اصل نام چهر هم مخفف «چاپخانه همراهان ایران» روزنامه بود. در همان زمان که مصادف با سفر دوم پرفسور اوبرلین شده بود، ما پیشنهاد کردیم که در ساعت های فراغت چاپخانه، کتاب های پزشکی هم چاپ کنیم». آن طور که دکتر فریور می گوید، بعد از ترور شاه در سال ۱۳۲۷ و کودتای ۲۸ دی، دوباره سایه سنگین اختناق بر صفحات روزنامه های آزاداندیش آن روزگار افتاد و یک بار دیگر در تاریخ معاصر آزادی اندیشه و بیان به محاق رفت.

«بعد از کودتای ۲۸ مرداد اوضاع برای ما هم خیلی تنگ شد. مجبور شدیم که روزنامه را تعطیل کرده و چاپخانه را بفروشیم. اما شرکت سهامی (چهر) پابرجا ماند. ما هم دیگر تغییر جهت ندادیم و همچنان به ترجمه و نشر کتاب های پزشکی ادامه دادیم. اولین کتاب های گایتون، هاریسون، سیسیل، لانگ من، هندبوک های جراحی و داخلی و خیلی از کتاب های دیگر را سالیان سال فقط و فقط ما منتشر می کردیم»

بقیه در صفحه ۲

کمتر کسی می تواند مثل شما، چنین افتخار جاودانه ای را همراه خود داشته باشد: ۳ هزار عنوان کتاب برای تربیت چهار نسل از پزشکان ایرانی!

حرف هایم تمام نشده، دکتر فریور دوباره دستم را می گیرد و به میدان اسب دوانی جلالیه می برد. جایی که برای رژه و سان دیدن سواره نظام ساخته شده. اطرافم تمام باغ و بیابان است. دکتر فریور می گوید: اینجا همان پارک لاله است خوب که نگاه می کنم. آن طرف تر، ساختمان های دانشکده پزشکی پیداست.

دکتر فریور می گوید: «بقیه دانشکده ها در سطح شهر پراکنده اند. دانشکده حقوق در خیابان نکبست و دانشکده ادبیات و علوم هم در باغ نگارستان، همان جایی که قائم مقام را در زمان محمد شاه خفه کردند. در آن روزها دانشگاه ها هیچ استقلال نداشتند و در حقیقت زیر مجموعه وزارت فرهنگ، معارف، اوقاف و صنایع مستظرفه بودند. یعنی هم بودجه و هم. استادان دانشگاه را وزارت فرهنگ تعیین می کرد»

با آنکه سال ها از حضور دکتر فریور در تهران می گذرد، هنوز هم به لیمه شیرینی در صدایش شنیده می شود.

«من در سال ۱۲۹۸ در آستارا متولد شدم. تا کلاس نهم در آستارا بودم و بعد مرحوم علی اصغر حکمت مرا به رشت فرستاد و در آنجا دیپلم گرفتم. چون شاگرد اول شده بودم به خرج دولت تحصیلات لیسانس را انجام دادم و بلافاصله دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را شروع کردم. یعنی حدوداً از سال ۱۳۱۵ در تهران هستم. سرگذشت چهر

شاید کمی عجیب باشد که اولین ناشر کتاب های پزشکی در ایران، دانش آموخته زبان و ادبیات فارسی باشد. اما دکتر فریور در کمال صحت این بار سنگین را ۶۵ سال به دوش کشیده است.

آن روزها که تهران را هنوز با (ت) طوطی می نوشتند و روی سقف خانه های آجرنمایش، درناهای مهاجر لانه می ساختند؛ آن روزها که در کوچه های پایتخت قحطی و تیغوس بیداد می کرد و چکمه های سربازان روس و انگلیسی را در دستان کوچک کودکان برقی می انداخت، درست در همان روزها، «دکتر حسین فریور» به دنیای سیاه و سفید حروف سری می گذاشت. او و دوستانش هم زمان با تأسیس حزبی مردم گرا به انتشار روزنامه ای به نام (امروز فردا) نیز اقدام کردند. از همان زمان نام شرکت سهامی (چهر) هم متولد شد تا اولین ناشر کتاب های علوم پزشکی به زبان فارسی باشد. انتشارات (چهر) سالیان سال یک تنه بار دانش مکتوب پزشکی را در ایران به دوش کشیده است. چنان که گزاره نیست اگر نامش را در کنار نام دانشکده های مادر، یکی از ارکان آموزش پزشکی نوین ایران بدانیم.

یاشا نهرنی
دانشجویان پزشکی کشور، چیزی بین ۱۰ تا ۱۰۰ نفر باشد، چنین شمار گانی چندان هم عجیب به نظر نمی رسد. مهم تر آنکه کتاب فروشی های خیابان انقلاب هم وجود خارجی نداشت. خیابان انقلاب خندقی بود که آدم برای عبور از آن مجبور می شد به چوب و عصا متوسل شود. دکتر حسین فریور وقتی به اینجا می رسد، لیخت می زند. هنوز چند دقیقه ای بیشتر نمی گذرد که از پله های می گذاریم اما بابایک چشم به هم زد، دکتر حسین فریور دستم را گرفته و دنبال خودش در کوچه های نیم قرن پیش می کشاند. اول بار که خودم را معرفی می کنم و مجبور می شوم نامم را دوبار تکرار کنم، اندوه عجیبی در دلم می نشیند.

باز هم لیخت می زند و می گوید که چشم و گوش هایم دیگر باری نمی کنند جمله اش به پایان نرسیده به خودم نهیب می زند که همه اینها فانی هستند! از قرار معلوم باز هم بلند بلند فکر کرده ام و دکتر فریور صدام را شنیده است. پس بلند تر حرف دلم را می می گویم: «همه وجود ما و تمام حس و درک ما فانی است. اما

ثبت نام ادامه دارد

دوره فشرده آمادگی آزمون پذیرش دستیار ۱۳۸۵

پزشکی	۱۵۰ ساعت	ارائه ۲۰ موعنی
شروع از هفته اول دی ماه	شهریه ثبت نام ۲۹۵ هزار تومان	۲۵ کتاب تست
دندانپزشکی	۱۲۰ ساعت	ارائه ۱۳ موعنی
شروع از هفته اول بهمن ماه	شهریه ثبت نام ۲۴۵ هزار تومان	۱۱ کتاب تست

طبق آمار درصد پذیرفته شدگان
از بین فراگیران دوره های فشرده
بیش از دوره های عادی است

۸۸ ۳۲ ۱۸ ۱۸ - ۹۹ ۳۲ ۹۰ ۸۸